

Kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló 510/2006/EK tanácsi rendelet 6. cikkének (2) bekezdése alapján

(2010/C 322/11)

Ezzel a közzététellel az 510/2006/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 7. cikke alapján létrejön a kérelem elleni kifogás joga. A kifogást tartalmazó nyilatkozatnak e közzététel napjától számítva hat hónapon belül kell beérkeznie a Bizottsághoz.

EGYSÉGES DOKUMENTUM

A TANÁCS 510/2006/EK RENDELETE

„JABLKA GRÓJECKIE”

EK-sz.: PL-PGI-0005-0730-01.12.2008

OFJ (X) OEM ( )

1. Elnevezés:

„Jablka grójeckie”

2. Tagállam vagy harmadik ország:

Lengyelország

3. A mezőgazdasági termék vagy élelmiszer leírása:

3.1. A termék típusa:

1.6. osztály: gyümölcs, zöldségfélék és gabonafélék, frissen vagy feldolgozva

3.2. A termék leírása, amelyre az 1. pontban található elnevezés vonatkozik:

Az „extra” és az I. minőségi osztályban „jablka grójeckie” földrajzi jelzéssel az alábbi táblázatban felsorolt almafajták forgalmazhatók azzal a feltétellel, hogy az értékesítés időpontjában teljesíteniük kell a táblázatban a színre, a méretre és a gyümölcshús nyomószilárdságára vonatkozóan megadott minimumkövetelményeket. A „jablka grójeckie” savassága általában 5 %-kal nagyobb az adott fajtára jellemző átlagértéknél. E paraméter értéke azonban nagyban függ a vegetációs időszak időjárásától.

Fajta	Színezettség az alma felületének százalékában	Méret az „extra” minőségi osztályban (mm)	Méret az I. minőségi osztályban (mm)	A gyümölcshús minimális nyomószilárdsága (kg/cm ²)
Alwa	55	60	55	5,5
Belle de Boskoop és mutánsai	38	70	65	6
Braeburn	55	70	65	6
Cortland	55	70	65	4,5
Celeste	38	70	65	5,5
Delikates	55	70	65	5

⁽¹⁾ HL L 93., 2006.3.31., 12. o.

Fajta	Színezettség az alma felületének százalékában	Méret az „extra” minőségi osztályban (mm)	Méret az I. minőségi osztályban (mm)	A gyümölcshús minimális nyomószilárdsága (kg/cm ²)
Delbarestival és mutánsai	38	60	55	5,5
Early Geneva	55	60	55	6
Elise	80	70	65	6
Elstar	38	60	55	4,5
Empire	80	60	55	5
Fuji	55	70	65	6
Gala és mutánsai	38	60	55	5,5
Gloster	55	70	65	5,5
Golden Delicious és mutánsai	10	70	65	5
Idared	55	70	65	5,5
Jerseymac	55	60	55	5,5
Jonagold és mutánsai	38	70	65	5
Jonagored és mutánsai	80	70	65	5
Lobo	55	70	65	4,5
Ligol	55	70	65	5,5
Mutsu	10	70	65	6
Paula Red	55	70	65	5,5
Pinova és mutánsai	38	70	65	5,5
Piros	38	60	55	5,5
Rubin	80	70	65	4,5
Shampion és mutánsai	55	70	65	4,5

3.3. Nyersanyagok (kizárólag feldolgozott termékek esetén):

—

3.4. Takarmány (kizárólag állati eredetű termékek esetén):

—

3.5. Az előállítás azon műveletei, amelyeket a meghatározott földrajzi területen kell végrehajtani:

A „jablka grójeckie” előállításának következő műveleteit a 4. pontban meghatározott földrajzi területen kell elvégezni:

— talaj-előkészítés,

- ültetés,
- vágás és nyesés,
- trágyázás,
- öntözés,
- növényvédelem,
- a gyümölcs minőségének javítását célzó kezelések,
- betakarítás.

A „jabłka grójeckie” előállításának az integrált almatermelési módszer vagy a GLOBALGAP specifikációi szerint, a 4. pontban meghatározott területen kell történnie.

3.6. *A szeletelésre, aprításra, csomagolásra stb. vonatkozó egyedi szabályok:*

Nincsenek.

3.7. *A címkézésre vonatkozó egyedi szabályok:*

—

4. **A földrajzi terület tömör meghatározása:**

A Mazóviai Vajdaságban:

- Grójecki megye teljes területe (a következő települések közigazgatási területe: Belsk Duży, Błędów, Chynów, Goszczyn, Grójec, Jasieniec, Mogielnica, Nowe Miasto n. Pilicą, Pniewy és Warka),
- Mszczonów település közigazgatási területe Żyrardowski megyében,
- Tarczyn, Prażmów és Góra Kalwaria település közigazgatási területe Piaseczyński megyében,
- Sobienie Jeziory település közigazgatási területe Otwocki megyében,
- Wilga település közigazgatási területe Garwoliński megyében,
- Grabów n. Pilicą és Magnuszew település közigazgatási területe Koziński megyében,
- Stromiec, Biało-brzegi és Promna település közigazgatási területe Biało-brzeski megyében;

a Lódzi Vajdaságban:

- Biała Rawska, Sadkowice, Regnów és Cielądz település közigazgatási területe Rawski megyében,
- Kowiesy település közigazgatási területe Skierniewicki megyében.

5. **Kapcsolat a földrajzi területtel:**

5.1. *A földrajzi terület sajátosságai:*

5.1.1. *Természeti tényezők*

A „jabłka grójeckie” előállítási területe Lengyelország középső részén, a Varsói-alföldön és a Rawa-fennsíkon, a Biało-brzegi-völgyben és a Középső-Visztula-völgyben fekszik. Ezek a területek a Mazóviai-síkság középső és déli részéhez tartoznak.

A területen túlnyomórészt homokos, anyagos és folyómelléki üledékes talajon képződött, átlagos vagy alacsony mezőgazdasági értékű, de az almatermesztés szempontjából ideális podzoltalaj vagy ahhoz hasonló talajok találhatóak. A terület évente mintegy 600 mm csapadékot kap. A vegetációs időszak körülbelül 200 napig tart, ami a legtöbb almafajta termesztését lehetővé teszi. A terület viszonylag enyhe, a kontinentálishoz közel álló éghajlata még a fagyra érzékeny fajták esetében is védelmet nyújt a jelentős terményvesztéssel szemben.

A területnek sajátos mikroklímája van, amelynek fő vonása, hogy a betakarítás előtti időszakban (szeptemberben és október elején) alacsonyak (esetenként fagypontra kerülnek) a hőmérsékletek.

A „jabłka grójeckie” fent meghatározott termesztési területe nagyon egységes. A terület középpontjától, Grójec városától a kijelölt határig minden településen találunk almafákat. Az almatermesztés koncentrátsága a Grójec környékére jellemző 70 %-os értékhez képest a várostól távolodva csökken; a fent meghatározott termesztési terület határán kívül az almatermesztés elszórtabbá válik. Ezért ezt a területet „Európa legnagyobb gyümölcsöskertjének” is szokás nevezni.

5.1.2. Történelmi és emberi tényezők

„Európa legnagyobb gyümölcsöskertjének” eredete, ahogy Grójec környékét hívják, Bona királyné idejére nyúlik vissza, aki közismerten nagy érdeklődést mutatott a kertészet és a gyümölcsstermesztés iránt. A királyné 1545-ben nagyobb földterület birtokába jutott Grójec megyében, ahol később különböző privilégiumokban részesítette a piacra termelő kertészetek tulajdonosait. A gyümölcsstermesztés jogi helyzetét később tovább erősítette a Bona királyné fia által 1578-ban kiadott királyi rendelet. Ez adta meg a kezdeti lökést a kertészetek, különösképpen pedig az almatermelés fejlesztéséhez. A történelmi források számos utalást tartalmaznak a Grójec környékén található uradalmi gyümölcsösökre és gyümölcsstermelő parasztgazdaságokra.

A „jabłka grójeckie” történelmében nem elhanyagolható szerepet játszottak a papság képviselői is: a tizenkilencedik században a területen folytatott gyümölcsstermesztésnek kiemelkedő alakja volt a belski Roch Wójcicki, a łęczeszyczei Niedźwiedzki, a goszczyński Stefan Roguski és a konaryi Edward Kawiński.

A huszadik század kezdetén jöttek létre a kereskedelmi léptékű gyümölcsösök, melyek szimbolikus alakja a podgórzyczei Jan Cieślak volt. Cieślak sokat tett az alma termesztésével és tárolásával kapcsolatos tudás fejlesztése érdekében (1918-ban ő építette fel Lengyelország első gyümölcsraktárát).

A huszadik század kezdetén jelentek meg az első tanácsadók is. Közülük a térségben Witalis Urbanowicz neve a legismertebb, aki arról vált híressé, hogy 1909-ben összeállította „a kertművelés tízparancsolatát”.

A második világháború végével Grójec környékén gyors növekedésnek indult a gyümölcsstermesztés. Ezzel a folyamattal szinte egybeforrtt Szczepan Pieniążek professzor neve, akinek ösztönzésére a helyi gyümölcsstermelő gazdák ismereteinek korszerűbbé tétele és a legfrissebb tapasztalatok átadása céljából akkortájt alakult meg a Gyümölcs- és Virágkertészeti Intézet (*Instytut Sadownictwa i Kwicjarstwa*). Pieniążek egyik tanítványa, Eligiusz Gajewski a mester tanácsai nyomán később létrehozta Nowa Wiesben az intézet kísérleti állomását (*Zakład Doświadczalny Instytutu Sadownictwa i Kwicjarstwa*), mely idővel mintagazdasággá fejlődött, és számos gyakorlati ismerettel gazdagította a grójeci gazdák szaktudását.

Az idő múlásával a „jabłka grójeckie” termesztése egyre szélesebb körűvé vált, az 1958-as nagyon gyenge helyi termés azonban arra sarkallta a Grójeci Nemzeti Tanács kerületi elnökségének elnökhelyettesét, Waław Przytockit, hogy a régió teljes egészében folyó almatermesztést egy „almavirág-fesztivál” (*Dni Kwitnących Jabłoni*) megszervezésével segítse. A fesztivált eleinte minden évben máshol, különböző név alatt tartották meg („Dni Kwitnących Jabłoni”, „Dni Kwitnącej Jabłoni”, „Grójeckie Dni Kwitnącej Jabłoni”, „Grójeckie Dni Kwitnących Jabłoni”, „Kwitnące Jabłonie”). A rendezvény mai elnevezése, a „Święto Kwitnących Jabłoni”, már több mint tízéves múltra tekint vissza.

5.2. A termék sajátosságai:

A „jabłka grójeckie” pirossága általában 5 %-kal nagyobb az átlagosnál. Az alma szép piros színe nemcsak kellemes megjelenést kölcsönöz a terméknek, hanem a héjban lévő szövetek nagyobb pigmenttartalmáról (elsősorban az antociánok és a karotinoidok jelentős mennyiségéről) is árulkodik. A „jabłka grójeckie” savassága ugyancsak 5 %-kal nagyobb az adott fajtára jellemző átlagnál. E paraméter értéke azonban nagyban függ a vegetációs időszak időjárásától.

5.3. A földrajzi terület és a termék minősége vagy jellemzői (OEM esetében) vagy a termék különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője (OFJ esetében) közötti okozati kapcsolat:

A „jabłka grójeckie” és a 4. pontban meghatározott földrajzi terület közötti kapcsolat egyrészt az 5.1.1. pontban ismertetett természeti tényezőknek köszönhető különleges minőségi jegyekből fakad, amelyeket az 5.2. pontban részletesen is ismertettünk, másrészt pedig a termék hírnevéből, amelyet az alábbiakban foglalunk össze.

A „jabłka grójeckie” termőterületének természeti feltételei, különösen pedig talaja és sajátos mikroklímája miatt az alma a szokásosnál gyorsabban éri el érett színét, pirossága az átlagosnál nagyobb intenzitású, és savassága is nagy, amit a feldolgozók szerte Európában nagyra értékelnek. A betakarítás előtti időszak alacsony éjszakai hőmérsékletei kedvezően befolyásolják a gyümölcsben lejátszódó élettani folyamatokat. A nyugalmas éjszakákon az oxidációs folyamatok kevésbé intenzívek, emiatt javul a cukortartalom és a savasság aránya, ami jelentős mértékben hozzájárul a „jabłka grójeckie” különleges ízéhez.

A „jabłka grójeckie” sajátos tulajdonságai az egyedi mikroklímán keresztül szorosan kötődnek a termesztési területéhez. Az is lényeges, hogy a szóban forgó területen a betakarítás előtti időszakokra (szeptemberre és október elejére) jelentősen, akár a fagyponthoz is lecsökkennek a hőmérsékletek. Röviden azt mondhatjuk, hogy a sajátos mikroklímának köszönhetőek azok az egyedi természeti körülmények, amelyek miatt az alma a szokásosnál gyorsabban éri el érett színét, pirossága az átlagosnál nagyobb intenzitású, és savassága is nagy, amit a feldolgozók szerte Európában nagyra értékelnek.

A Grójec területére jellemző, az almatermesztés szempontjából kedvező feltételek középette az alma kivételes hírneve az elmúlt ötszáz évben egyre ismertebbé vált. A Mazóviai Vajdaságban és a szomszédos területeken élő legtöbb ember számára Grójec neve egybeforrt az almatermesztéssel. A gyümölcsstermesztés jelenlétére számos jel utal a környéken: Grójecki megye és több település (Chynów, Belsk Duży, Błędów, Jasieniec, Kowiesy és Sadkowice) címerében almák láthatók; olyan helynevekben, mint Sadków vagy Sadkowice, megjelenik a *sad* szó, a „gyümölcsös” lengyel megfelelője; a grójecki Kertművelők Házában található dombormű, amely almaszedést ábrázol; a rendkívül népszerű évenkénti almavirág-fesztivál és a Grójecben minden évben megrendezésre kerülő országos gyümölcsstermesztési konferencia; valamint olyan városrésznevek, mint a Zielony Sad („Zöld Gyümölcsös”) lakóparké.

Az évszázadok során a gazdák a gyümölcsfák gondozását szinte már a tökélyre fejlesztették. A helyi vállalkozások is elsősorban a gyümölcsstermelés igényeinek kielégítésére szakosodtak: gyümölcsfeldolgozó üzemeket, kereskedőcégeket, termelői csoportokat, gyümölcskertészeti kellékeket előállító vállalkozásokat, gépjárműtárolókat stb. egyaránt találunk a térségben.

Grójec területén ma intenzív gyümölcsstermelő törpegazdaságokat találunk, melyek az országos alma-termés 40 %-át adják; egyes helyeken az almatermesztés részaránya eléri a 70 %-ot.

A termék kiváló hírnevéről, mely a terület éghajlati viszonyainak és az almatermesztés hosszú időre visszatérő hagyományának köszönhető, egy 2008 szeptemberében végzett országos fogyasztói felmérés adatai is tanúskodnak. A felmérés eredményei jól mutatják, mennyire szorosan kötődik az emberek tudatában Grójec nevéhez a gyümölcsstermesztés, és ezen belül is elsősorban az alma-termelés. A megkérdezettek 27,7 %-a érzékelt kapcsolatot Grójec és a gyümölcsstermesztés között, míg a lengyel fogyasztók 19 %-a Grójec területét az almatermesztéssel is társította. A Mazóviai Vajdasággal szomszédos vajdaságok lakosai körében Grójec neve még hangsúlyosabban kapcsolódik az almához: a Łódzi Vajdaságban a megkérdezettek 32 %-a, a Świątokrzyski Vajdaságban a megkérdezettek 36 %-a tud ilyen kapcsolatról.

A „jabłka grójeckie” hírnevéről számos újságcikk is tanúskodik. Példaként említhetők a következők: „Co czwarte jabłko z Grójca” (1991), „Z Grójca do Szwecji” (1992), „Jabłko ekologiczne” (1993), „Eurojabłka z Grójeckiego” (1995), „Sady po klęsce” (2000), „Jabłkowe centrum Europy?” (2001), „Grójeckie jabłka najlepsze” (2007).

Hivatkozás a termékleírás közzétételére:

(510/2006/EK rendelet 5. cikk (7) bekezdés)

<http://www.minrol.gov.pl/index.php?/pol/Jakosc-zywnosci/Produkty-regionalne-i-tradycyjne/Wnioski-przeslane-do-UE-od-kwietnia-2006-roku>
